

Forfatter: Helgesen, Poul

Titel: Udrag fra Compendiosa regum Daniæ historia

Citation: Helgesen, Poul: "Skrifter af Paulus Helie 6. Bind / ved Marius Kristensen og Hans Ræder. - 1937 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab", i Helgesen, Poul: *Skrifter af Paulus Helie 6. Bind / ved Marius Kristensen og Hans Ræder. - 1937 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*, 1932-1948, s. 45. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-helg06val2-shoot-idm140415585178192/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: *Skrifter af Paulus Helie 6. Bind / ved Marius Kristensen og Hans Ræder. - 1937 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*

Regum Daniæ Historia 45

iecta seruiebat. Ad eam igitur rem perficiendam collegit ab vniuerso regno ingentem pecuniarum vim. Vnde offensi Iuti Aquilonares, excitata tragedia et graui seditione, rebellare tentantes, a rege victi sunt
5 grauitertue mulctati. Cumque duxisset vxorem filiam Marchionis Brandenburgensis, nomine Dorotheam, sine liberis mortuus est anno regni sui septimo, scilicet anno domini 1448, in arce Helsingburgo. Erat autem Christophorus iste Danis quidem acceptus, sed Suecis inuisus, quibus tamen ad mortem
10 vsque dominatus est.

I. CHRISTIERNVS.

101. Centesimus primus rex Christiernus, eius nominis primus, filius Friderici comitis de Oldenburg. Electus est autem consilio domini Adolphi ducis Holsatiæ, cuius erat consanguineus, qui ducta vxore Dorothea, præcessoris sui Christophori relictæ, quæ peperit illi filiam vnam nomine Margaretam, postea regis Scotiæ vxorem, ac duos filios, Ioannem
20 et Fridericum. Hæc electio facta est anno domini 1448. Huius temporibus plane defecit Sueciæ regnum a foedere trium regnorum, coronato sibi proprio rege Carolo Chanuti filio, eiusdem regni Marscalcho, quo tandem expulso ob tyrannidem et perfidiam,
25 assumptus est Christiernus etiam in Sueciæ regem sed paruo tempore regnantem, seditionem aduersus illum mouentibus Suecis quibusdam, natura factiosis, Carolo iam reuocato ex vrbe Gedanensi, in qua 7 annis exilium transegerat. Iste Christiernus, cum
30 erat natura clemens, egregiusque pecuniarum con-

temtor, nec odij tenax aut iniuriarum vindex, habuis-
set suo seculo regnum minime violentum, parum
etiam cruentum, si calumniatores quidam illius sim-
plicitate non fuissent abusi in magnam regni Sueciæ
perniciem. Archiepiscopus enim Vpsalensis, Domi- 5
nus Ioannes Benedicti, vir nobilissimus, falsis dela-
tionibus quorundam calumniatorum a rege Christi-
erno captus atque ludibrijs affectus multis, in Da-
niam etiam missus, vbi magna iniuria calamitose
vixit, cuius tamen patrocínio ac præsidio Christi- 10
ernus rex adeptus erat regni diadema. Idem enim Ar-
chiepiscopus succensus patriæ libertatis amore, odio
habens Caroli regis maximam perfidiam, crudelissi-
mam tyrannidem atque insatiabilem auaritiam, sem-
per restitit Carolo regi, principi perfidissimo, quem 15
sciebat contra trium regnorum solemne foedus pri-
uatis quorundam suffragijs violenter intrusum fuisse
regem. Rex tamen Christiernus, deprehenso calum-
niatorum dolo, a captiuitate absolutum Archiepi-
scopum in Sueciam magno cum honore remisit, qui 20
restitutus gradui pristino, contempta captiuitatis
iniuria, ad mortem vsque magna Suecorum perfido-
rum admiratione permansit regis Christierni regno
ac principatui fidelissimus. Cum igitur Christiernus
iste grandi pecunia, partim a regni tributis collecta, 25
partim vero a Christophoro præcessore relicta, Hol-
satiæ ducatum redemisset, Sueciam armis vicisset,
Gothlandiam occupasset, Erico rege decrepito in
Pomeraniam reuerso, filioque suo Ioanni vxorem
accepisset, vrbemque Romam religionis gratia visi- 30
tasset, regnassetque annis ferme triginta tribus, anno
domini 1481 inter Pascha et Pentecosten diem clau-

Regum Daniæ Historia 47

sit extremum, fortitudine, armis et victorijs potens, misericordia, gloria et magnificentia diues, fide vero ac religione pius, sepultusque est Roschildiæ, in sacello quodam a se fundato et extracto atque amplissimis possessionibus dotato, quod ad australem plagam adhæret Basilicæ beati Lucij martyris, cuius religiosus cultus et ornatus, sacræ diuorum quoque reliquiæ ex vrbe Roma delatæ, quæ ibi visuntur, testantur Christiani principis religiosam pietatem.

10 IOANNES.

102. Centesimus secundus rex Ioannes, eius nominis primus. Hic vxore ducta, nomine Christina, filia domini Ernesti ducis Misniæ, genuit duos filios, Christiernum et Franciscum, et filiam vnam, nomine Elizabet, quæ nupsit domino Ioachimo Marchioni Brandeburgensi. Iste Ioannes coepit regnare statim ab obitu patris sui Christierni, multisque annis, nimirum pene triginta duobus, Christiane regnum Danorum moderatus. Nam principio regni sui, consilio prophanorum procerum, decreuerat molestus esse viris ecclesiastici ordinis, postea vero, cum sentiret prophanos inueterato odio (quo laici sunt clericis semper offensi) id suasisse, sententiam decreti sui mutauit. Igitur ad finem vsque vitæ suæ erga clerum fuit optime affectus, deprehenso procerum dolo. Quod si non tanta pietate dilexisset vniuersum clerum, veneratusque fuisset omnia religionis Christianæ sacra, multa fuissent aduersus cleri libertatem a proceribus quibusdam tentata, quæ successerunt illis sub principatu regis Christierni famosi tyranni